

Siep de Haan, man van het eerste uur: #IAMPROUD

We vallen figuurlijk met de virtuele deur in huis. Alles is aan te passen, dus ook gezegdes gaan met de tijd mee. Het onderwijs zit in Siep zijn aderen - getraind nog met de oude stempel in een tijd waar tolerantie nogal breder was en Amsterdam de gay capital of the world. Als een geboren Fries was zijn outcome nogal stug - maar niet vervelend.

Wil Groot 3 maart 2021

Siep met Peter en Ernst, foto CrisToalaOlivares

Maar zodra het kon pakte hij zijn koffers en vertrok naar de grote stad om aldaar te studeren. Zijn ogen gingen open en een nieuwe wereld presenteerde zich.

Waar ben je trots op Siep?

'Ik ben er heel trots op de eerste Pride te hebben georganiseerd. Tien jaar lang. Tot onze grote verrassing werd het direct het grootste solidariteit evenement van Nederland, een evenement dat ik samen met Ernst Verhoeven en Peter Kramer heb gedaan.'

'Voor ons was het belangrijk om niet het zoveelste incrowd feestje te organiseren, maar het veel breder te trekken met deelname van het bedrijfsleven en hetero's. Altijd in meerderheid zijn er hetero's geweest. De tolerantie toen was groot dus dit was anders dan bijvoorbeeld New York. Aldaar ontstond het als protest. In Nederland was protest er niet aan gekoppeld, hier was het een feest met een emancipatie laag er onder.'

'Er waren geen politieke boodschappen. Ons doel was om het samen te vieren met de hele Amsterdamse bevolking. Dit als dank vanwege hun respect voor allerlei groepen en hoe zij mixten.'

'In die tijd werkte ik in Havana samen met Frans Monsma en Huub Verweij die ook een collega docent van mij was. Ervaring betreffende organiseren deed ik op samen met Peter Kramer, nu mijn echtgenoot, met wie ik daarvoor een project deed om de salarissen op te krikken voor jonge leraren. Deze campagne nam vier jaar in beslag en resulteerde er in dat structureel 360 miljoen per jaar extra werd geïnvesteerd in onderwijs en salarissen. De actiegroep was qua oefening in organiseren de voorloper van de Pride.'

Even denk ik dat ik het verkeerd had gehoord en vraag hem het te herhalen. Siep lacht, herhaalt het nog een keer en gaat door.

Daar leerde ik hoe ik met de media om moest gaan. Mediatraining leerde ik met name door de vier jaar van de actiegroep van jonge leerkrachten. Eén ding wist ik zeker - als je een lhbt-evenement organiseert dan moet dat groots worden aangepakt, eerst Amsterdam en later in heel Nederland. Het was mijn doel dat in alle kranten geschreven werd dat er een nieuw evenement zat aan te komen. De betekenis Amsterdam Pride was letterlijk "We zijn trots op Amsterdam - zijn inwoners en met name hetero's."

Brainstormend ontstond 'de formule grachten en bootjes'

'In de eerste instantie richtten wij de focus op de hetero media. Dit heb ik echt altijd gedaan. Onze boodschap moest uitgaan naar iedereen, daar het belangrijk was dat iedereen de boodschap van solidariteit en emancipatie meekrijgt. Al snel hadden we de buitenlandse pers - en dan heb ik het o.a. over Reuters en CNN - die ons benaderde. De formule "Botenparade" is heel erg mediageniek en dat is belangrijk.'

Wanneer je een boodschap wilt overbrengen moet er een inhoudelijk verhaal achter zitten gecombineerd met een mooi plaatje. De Amsterdam Pride had een dubbele boodschap - Emancipatie inhoudelijk - het tweede is Feestelijk. Ook was het doel om het toerisme te bevorderen. Halverwege de negentiger jaren kakte het toerisme in en de gay horeca wilde dit.'

'Brainstormend zochten wij een weekend uit wanneer het plaats zou vinden - bedachten de formule grachten en bootjes. Met de hele commercie zaten wij te bomen - de gay horeca mocht zijn eigen feesten

organiseren en dit concept hebben zij uitgewerkt.'

'Wij deden het slotfeest, de organisatie van de sporten, later cultuur erbij en we organiseerden het filmfestival op de Nieuwmarkt. Dat laatste is dus daar ontstaan. Wij wilden alles buiten - daar het bereik bij iedereen groter is bij straatfeesten - slotfeesten - en alles moest buiten want dat is laagdrempelig.'

'Persoonlijk vind ik het leuk te puzzelen om alles in elkaar te zetten voordat het wordt uitgevoerd. Voornamelijk deed ik dat buiten mijn werk om. De zomervakantie - voor onderwijs 6 weken - besteedde ik aan de Pride. Daarna was het weer werken en kwam ik tot rust.'

Gay, bi en lesbo

'In die tijd was het allemaal anders. Zo was er op maandagavond in Havana op de eerste verdieping een kaartclub actief vanuit de hetero Surinaamse gemeenschap. Biertjes buiten drinken was normaal. Amsterdam was een tolerante stad. In Havana kwamen wereldsterren die bewust naar Amsterdam gingen voor de sfeer.'

'In 1996 spraken we alleen over gay, bi en lesbo, nu is de Pride gekoppeld aan groot deel van het alfabet. Nu is het iedereen, een regenboogfamilie en wereldwijd. Dat heet groeien en is positief. Ik vond het zelf belangrijk dat wij de hetero's en het bedrijfsleven er bij betrokken. Stel dat de commercie nu niet mee zou doen - dat zou ik shocking vinden.'

'Hele grote bedrijven kunnen uit duizenden evenementen kiezen en het grootste compliment vind ik dat zij voor ons kiezen.

In Gay business Amsterdam zat vooral veel horeca en daarnaast veel non-profit instellingen zoals, COC en de Schorer Stichting, maar ook roze advocaten, een uitvaartbedrijf en notarissen. De bestaansgeschiedenis van de Pride is ontstaan uit commerciële ondernemingen.'

Ik vind het knap dat we met zo weinig middelen zo veel exposure hebben gekregen. Als ik miljoenen had - had ik het makkelijker kunnen regelen - maar dat is nou eenmaal niet. De Pride is een heel creatief project en dat is het altijd geweest. We probeerden met zijn drieën - Ernst Verhoeven, Peter Kramer en ik, de greep te houden op de krioelende massa van gay bedrijven, gay instellingen en alle deelbelangen. Dat ging er af en toe gepassioneerd aan toe, wat ik zelf helemaal niet erg vond. Dat is leerzaam.'

Ridder Peter & Ridder Siep

Uit de wandelgangen heb ik vernomen dat je ook een lintje hebt ontvangen van onze burgermoeder?

'Ja dat klopt. Hij lacht even. Ik ben geridderd. Wij hadden nooit gedacht dat de Gay Pride zo een succes zou worden. Tot 2006 was ik mede-organisator van de Pride. Ik was ook betrokken bij het Wereld Aids Dag benefietevenement Love Dance wat op 1 december wordt gehouden, samen met vele andere organisaties.'

'Een evenement met allerlei verschillende soorten muziek- en dansstijlen. Het Paradiso leende zich daar goed voor. Veel verschillende ruimtes en veel creativiteit. Paradiso is voor mij een geweldige mythische locatie waar grote sterren hebben opgetreden.'

'Sowieso vond ik het superleuk om te organiseren. Ik bracht Willeke Alberti en andere Nederlandse muzikanten binnen. Zij betoverde de hele zaal - ook de mensen uit het buitenland daar aanwezig vonden haar een bijzondere dame. Wij wilden

verschillende soorten (experimentele) muziekstijlen laten horen, van Boney M tot eclectische wereldmuziek. Het maakte me trots hier deel van te mogen zijn.'

Het Andreas Cultuurfonds?

'Ja de Andreaspennig is een onderscheiding van de stad Amsterdam. Ik kreeg deze van Burgemeester Van der Laan. Hij gaf dat voor erkenning van de Pride. Hij was één van de grootste fans van de Amsterdam Pride.'

'De Pride is een kernwaarde van de stad en de stad definieert zich door een evenement als de Pride',

Eberhard van der Laan, één van de grootste fans van de Amsterdam Pride

"Het is een kernwaarde van de stad en de stad definieert zich door een evenement als de Pride' waren zijn woorden. We kregen de Andraaspenning en toen dachten we, laten we het Andraas Cultuurfonds oprichten. Door middel van het cultuurfonds organiseerden wij het lhbt+operaconcert in het Muiderslot. Het hele Muiderslot was in het roze verlicht.'

Even valt er een stilte en ik richtte mijn blik op mijn aantekeningen. En de Stichting Kunstenaarshuizen Amsterdam?

'We hebben het eerste kunstenaarshuis in Amsterdam opgericht en dat is het Ramses Shaffy Huis. Nu zijn wij met het tweede huis bezig. Dat is niet alleen voor ouderen, maar we mengen het met jongere kunstenaars. Dan inspireren zij elkaar. Jong en ervaren kunstenaars want oud mogen we niet zeggen.'

'Voor de meeste Amsterdammers bestaat de dag uit 24 uur. Maar veel mensen in deze zaal lijken er veel meer uit te halen. Over u wordt zelfs gezegd dat u een abonnement heeft op 48 uur per dag', dit waren de woorden van onze burgermoeder bij de uitreiking van de Koninklijke onderscheiding aan Siep. De geschiedenis van de Pride in een notendop waar Siep en zijn maten de voortrekkers waren.

De mannen van het eerste uur.
Chapeau en dank!

